

Stanowisko w sprawie polityki UE w Strefie Gazy

3 grudnia 2013

1. WPROWADZENIE

“Wybrałam obecność tutaj, aby podkreślić sytuację w Strefie Gazy i okazać wsparcie dla pracy UNRWA (z ang. Agencja Narodów Zjednoczonych ds Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie), chcemy widzieć przyszłość dla mieszkańców Gazy”, oświadczyła Wysoka Przedstawiciel Unii Europejskiej Catherine Ashton podczas wizyty w Strefie Gazy w czerwcu ubiegłego roku. Dodała: “Chcemy zobaczyć otwarte przejścia graniczne i lepszą sytuację gospodarczą”.

Od tego czasu sytuacja w Strefie Gazy dramatycznie się pogorszyła z powodu ostatnich wydarzeń w Egipcie, ograniczając niepewne rozwiązanie w postaci tuneli do dostarczania towarów dla palestyńskiej gospodarki w Strefie Gazy oraz transfer osób z i do Strefy Gazy, który stał się trudniejszy niż kiedykolwiek wcześniej. Jakkolwiek określimy politykę Egiptu, Strefa Gazy jest terytorium okupowanym przez Izrael, który ponosi pełną odpowiedzialność za sytuację tam panującą. Pomimo tej odpowiedzialności, władze Izraela podjęły ostatnio skandaliczne działania, odmawiając dostępu oficjalnej delegacji Parlamentu Europejskiego do Strefy Gazy, której wizytę zaplanowano w dniach od 27 do 30 października.

Protesty nie są już wystarczające, europejskie organy i Parlament muszą skierować jasno sprecyzowane wymagania do rządu Izraela, a jeśli te żądania nie zostaną spełnione, powinny zostać zastosowane sankcje.

2. KLUCZOWE ŻĄDANIA

Zwracamy się do Parlamentu Europejskiego, Rady Spraw Zagranicznych i Wysokiego Przedstawiciela Spraw Zagranicznych

i Bezpieczeństwa Zewnętrznego o wystosowanie bezwzględnych żądań do władz izraelskich o natychmiastowe, krótko- i średnioterminowe działania.

Natychmiastowe środki powinny być następujące:

- zakończenie izraelskiej blokady Strefy Gazy, zezwolenie na przywóz i wywóz wszystkich towarów przez izraelskie przejścia graniczne;
- zorganizowanie bezwarunkowego dla wszystkich obywateli palestyńskich w Gazie przejścia awaryjnego przez Zachodni Brzeg dla ich zagranicznych podróży;
- przywrócenie prawa do połowu ryb dla palestyńskich rybaków na wodach krajowych, co najmniej na 20 milach morskich i natychmiastowego zaprzestania wszelkich ataków na nich;
- natychmiastowe powstrzymanie wszystkich ataków na palestyńskich rolników, umożliwiając im swobodną uprawę w “strefie buforowej”;
- umożliwienie wszystkim palestyńskim studentom nauki na dowolnym palestyńskim uniwersytecie wszędzie tam, gdzie się one znajdują, w Strefie Gazy oraz na Zachodnim Brzegu;
- umożliwienie rodzinom mieszkającym w Strefie Gazy odwiedzin ich krewnych przebywających w więzieniach.

Bardzo krótkoterminowe środki powinny być następujące:

- ustanowienie kompletnego “bezpiecznego przejścia” między Strefą Gazy i Zachodnim Brzegiem, co pozwoli na swobodny, bezwarunkowy przepływ osób i towarów: to było bardzo ważne zobowiązanie zawarte w porozumieniach z Oslo, regularnie przypominane, nigdy nie wdrożone;
- natychmiastowe zaprzestanie wszelkiego wypompowywania wód podziemnych między Wzgórzami Hebronu a Strefą Gazy, podjęcie wszelkich niezbędnych środków do zatrzymania degradacji wód

podziemnych w Strefie Gazy.

Natychmiastowe przygotowanie środków średnioterminowych:

- przygotowanie rekonstrukcji lotniska w Gazie,
- rozpoczęcie budowy portu morskiego w Gazie,
- przyspieszenie wszystkich projektów infrastrukturalnych, zwłaszcza kanalizacji, dystrybucji wody i energii elektrycznej,
- przygotowanie do korzystania z palestyńskich przybrzeżnych zasobów gazu w Gazie,
- ustanowienie niezależnych od Izraela kanałów importu i eksportu oraz wspieranie odbudowy przemysłu palestyńskiego w Strefie Gazy.

3. PRZYPOMNIENIE O SYTUACJI W STREFIE GAZY

Izraelskie władze w dalszym ciągu nakładają nielegalną blokadę na Strefę Gazy, która ma wpływ na każdy aspekt życia na tym obszarze. Według skonsolidowanego apelu Biura ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej na Palestyńskich Terytoriach Okupowanych (OCHA) z 2012 roku[1], “środki do życia zostały znacznie ograniczone przez politykę ograniczonego dostępu do obszarów z perspektywami najwyższej rentowności w rolnictwie i rybołówstwie. Ograniczenia w przepływie towarów i osób do Strefy Gazy spowodowały chroniczne problemy w służbie zdrowia, edukacji i udogodnieniach sanitarnych i higienicznych”. Polecamy uwadze szczegółowe dane na temat tego raportu w załączniku 1.

Wraz z wieloma innymi organizacjami, takimi jak B'Tselem[2], zwracamy uwagę, że dalsze oblężenie Strefy Gazy wraz z trwającą długotrwałą i niemal całkowitą blokadą zrujnuje gospodarkę palestyńską w Strefie Gazy, spychając większość ludności poniżej progu ubóstwa.

Niedawne wydarzenia w Egipcie jeszcze bardziej pogorszyły sytuację ludności w Strefie Gazy, powodując brak energii elektrycznej i paliwa (dostępnego obecnie 4 godziny dziennie), dotykając wszystkie gałęzie gospodarki, w tym ograniczając niezbędny transport i pompowanie wody, dostęp gazu do gotowania i ogrzewania, czy materiałów budowlanych.

Mieszkańcy Strefy Gazy stoją przed bardzo poważnymi ograniczeniami w przemieszczaniu; niedawno setkom studentów studiów magisterskich zarejestrowanych na zagranicznych uczelniach odmówiono wyjazdu z Gazy. Międzynarodowe organizacje pozarządowe napotykają coraz więcej trudności przy wjeździe do Strefy Gazy. Rodziny podzielone między Zachodni Brzeg i Strefę Gazy są pozbawione prawa do wzajemnych wizyt, a rodziny więźniów ze Strefy Gazy nie mają możliwości odwiedzin swoich bliskich

Jednak palestyńska ludność Strefy Gazy dąży do życia w niezwykle sposób, utrzymując wysoki poziom edukacji, a nawet żywo uczestniczy w twórczości artystycznej. Musimy zawsze pamiętać, że Gaza nie jest ofiarą katastrofy naturalnej, ale strategicznego wyboru siły okupującej, Izraela, który systematycznie dusi jej gospodarcze, kulturalne i społeczne życie. Te działania Izraela są szczególnie szokujące i widoczne od początku oblężenia w 2007 roku, ale rozpoczęte zostały już dawno temu, w latach dziewięćdziesiątych.

4. IZRAEL JEST ODPOWIEDZIALNY ZA SYTUACJĘ W STREFIE GAZY

Izrael jest stroną Czwartej Konwencji Genewskiej z 1949 roku. Czwarta Konwencja Genewska w sprawie okupacji ma zastosowanie do Strefy Gazy, ponieważ Izrael wciąż sprawuje kontrolę nad przestrzenią powietrzną, przestrzenią morską i lądową, jak i nad energią elektryczną, wodą, kanalizacją i sieciami telekomunikacyjnymi oraz nad rejestrem ludności. Okupant ma obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa i dobrobytu ludności cywilnej na obszarach będących pod jego kontrolą. Izrael natomiast kontynuuje blokadę Strefy Gazy, pozbawiając tym

samą ludność tam żyjącą żywności, paliwa i innych artykułów pierwszej potrzeby, ustanawiając jakby formę kary zbiorowej, co jest naruszeniem artykułu 33 Czwartej Konwencji Genewskiej.

Musimy również pamiętać, że siły izraelskie całkowicie i wielokrotnie niszczyły lotnisko w Gazie (zbudowane z funduszy UE), uniemożliwiły realizację projektu portu w Gazie, zniszczyły znaczną część podstawowej infrastruktury, oraz większość fabryk podczas tzw. operacji "Płynny Ołów".

Podczas, gdy przemysł został zniszczony, zarówno fizycznie poprzez bombardowania, jak i ekonomicznie przez blokadę, strefy połowów dla palestyńskich rybaków zostały arbitralnie ograniczone do małej strefy 3 mil morskich, a znaczna część gruntów rolnych stała się bezużyteczna ze względu na "strefy buforowe" ustanowione jednostronnie przez izraelskie siły zbrojne.

Ekstremalna degradacja sytuacji ekonomicznej i społecznej w Strefie Gazy jest wynikiem systematycznej polityki izraelskiej.

5. UNIA EUROPEJSKA WRAZ Z ORGANIZACJĄ NARODÓW ZJEDNOCZONYCH FORMALNIE SĄ PRZECIWNE BLOKADZIE

Stanowisko Unii Europejskiej w sprawie blokady jest jednoznaczne: Unia Europejska wzywa do natychmiastowego, stałego i bezwarunkowego otwarcia przejść granicznych dla przepływu pomocy humanitarnej, towarów i osób do i ze Strefy Gazy. UE uważa, że zmiany dokonane w następstwie decyzji rządu izraelskiego z czerwca 2010 r., aby złagodzić blokadę były ograniczone i niewystarczające[3].

Po izraelskiej operacji wojskowej przeciwko flotylli humanitarnej w 2010 r. Parlament Europejski przyjął uchwałę w sprawie blokady Strefy Gazy. Wzywa w niej Izrael „do natychmiastowego zakończenia blokady Strefy Gazy, która doprowadziła do katastrofy humanitarnej i rosnącej radykalizacji, która jest źródłem coraz większej niepewności

dla Izraela i dla regionu jako całości”. Wezwano także “Wysoką Przedstawiciel/Wiceprzewodniczącą i państwa członkowskie UE do podjęcia kroków w celu zapewnienia trwałego otwarcia wszystkich przejść granicznych do i ze Strefy Gazy, w tym portu w Strefie Gazy, z odpowiednim międzynarodowym monitoringiem ich funkcjonowania, umożliwienia niezakłóconego przepływu środków humanitarnych i handlowych, niezbędnych do odbudowy i samowystarczalności gospodarki, jak również przepływów walutowych i swobodnego przepływu osób”.

Jeśli chodzi o ONZ, to kilkakrotnie organizacja ta przypominała o “niedopuszczalnym, nieproporcyjnym i szkodliwym[4]” charakterze blokady Strefy Gazy.

Musimy również pamiętać, że izraelski atak na Gazę zimą, na przełomie 2008 i 2009 roku spowodował śmierć 1400 Palestyńczyków i 13 Izraelczyków. W tym były celowe ataki na ludność cywilną i obiekty pozamilitarne, wśród których były systemy dostarczania wody i kanalizacji, szpitale, szkoły i budynki mieszkalne. Izrael nie przeprowadził niezależnych, bezstronnych i gruntownych dochodzeń w sprawie naruszeń prawa międzynarodowego, których się dopuścił. Dochodzeń tych zażądano w “Raplocie Goldstone’a” – zatwierdzonym przez Zgromadzenie Ogólne ONZ i Radę Praw Człowieka ONZ – wezwała też do nich Unia Europejska.

ZAŁĄCZNIK 1: WYBRANE DANE ZE SPRAWOZDANIA OCHA Z 2012 ROKU

- Od 2000 roku co najmniej 70% gospodarstw domowych, znajdujących się w pobliżu obszarów o ograniczonym dostępie zostało albo czasowo albo na stałe przesiedlone,
- dodatkowo, co najmniej 20 tys. osób jest nadal wysiedlonych z powodu operacji Płynny Ołów,
- ograniczenia dotyczące swobody przemieszczania się nadal wywierają wpływ na wszystkie aspekty życia cywilów, osłabiając wzrost gospodarczy, wpływając na warunki życia i zatrudnienia oraz ograniczenie dostępu do podstawowych usług. Takie

ograniczenia mają również negatywny wpływ na jedność rodziny, ról płciowych i korzystania z praw politycznych, religijnych, ekonomicznych i kulturowych,

- 80% instytucji rządowych i 95% szkół UNRWA jest zmuszona działać na dwie zmiany, aby poradzić sobie z niedoborami,

- w 63% podstawowych ośrodków zdrowia i w 50% szpitali brakuje podstawowej infrastruktury, 23% wszystkich urządzeń medycznych nie działa, na stanie brakuje 38% podstawowych leków i 23% sprzętu jednorazowego użytku,

- ponad 1,1 mln osób jest zagrożonych używaniem złej jakości lub skażonej wody,

- źródła utrzymania oparte na rolnictwie na całym obszarze Palestyńskich Terytoriów Okupowanych są pod ogromną presją z powodu kurczącego się dostępu do środków produkcji, usług i rynków, braku wody oraz ryzyka wystąpienia ognisk chorobowych zwierząt i roślin. W Strefie Gazy 35% gruntów ornych i 85% przestrzeni morskiej jest całkowicie lub częściowo niedostępna dla rolników i rybaków,

- stopniowy, ale katastrofalny niedorozwój jest spowodowany przez blokadę, która trwa już piąty rok. Gospodarka pozostaje w trudnej sytuacji, a większość ludności nadal jest zależna od pomocy humanitarnej, aby zaspokoić podstawowe potrzeby,

- ponad połowa ludności Strefy Gazy nie ma zapewnionego dostępu do pożywienia. Są to często te same rodziny, które utraciły mieszkania i inne środki w wyniku izraelskiej ofensywy na przełomie 2008 i 2009 roku oraz późniejszych wyburzeń domów, jak również te, które cierpią z powodu braku możliwości uzyskania dochodu, tj. bezrobocia, ze względu na ginący sektor prywatny.

Tłumaczenie: Dominik Mierzejewski

Redakcja: Marta Martyniuk

Źródło oryginalne: www.eccpalestine.org

Źródło polskie: [Kampania Solidarności z Palestyną](#)